ԿՈՎԿԱՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

[illegible]
[illegible] 'ի շաբաթ [illegible]

Տարեկան գին
'ի Տփղիս 7 ռուբլի արծաթ՝
[illegible] 'ի [illegible]
[illegible] 'ի [illegible]՝ 7 ռուբլի եւ կէս։

Երկրորդ տարի. 18 Հոկտեմբերի. 1847 Համար 42

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐՔ.

ՎՐԱՍՏԱՆ.

ԹԻՖԼԻՍ. Հոկտեմբերի 13. Լրագիրն Կովկաս 'ի համարն 39 բերկրապատար խնդութեամբ հրատարակեաց 'ի լսոյ հայրենասէր ընթերցողաց իւրոց [illegible]

[illegible]

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ.

[illegible]

[illegible]

ուսմք ածգինք գրուճեալ կան 'ի գիրս կենաց· 'ի միջի 1846 ամի սկիզբն եղև շինութեան, [illegible]

[illegible]

ՍԱՆԿՏՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ Սեպտեմբերի 23 · ԿԱՅՍՐԱԲԱՑՆ 'ի 13 սեպտեմբերի 'ի 12 ժամու [illegible]

[illegible]

բայց կամեցաւ ստանձնել զպետական ուխտս սիի-
ցելոյ, որք ոչ համեցան առնուլ զօծիչելութիւն։
Ի 19 սեպտեմբերի. ԿԱՅՍՐՈՒՀԻՆ հանդես
տրար ամենայն զօրաց մայրաքաղաքին, և յոյլ ազգա-
նաց հրամանատարաց գեղ 'ի քաղաքի Նովոկը-
դորոդ. և յայս առիւ նախ ընդ գեղեցիկ հարդ
նոցա և ընդ քաջավարժ կրթութիւնս. Բանաւ
զօրագունդքն վերադարձ 'ի սուրհանդակաց ցեղն
ծիրանայն Ս բանից. չու արար թագուհին զետ
'ի Ս թինիտ, ուր և եհաս 'ի 20 սեպտեմբերի.
'Ի 11 ժամու երեկոյի 'Ի Հանապարհին ելեւ ե-
հաս 'ի քաղաքի Ստան, ՆՈՐԻՆ ՎԵՀԱԳՈՒՆՈՒ-
ԹԻՒՆՆ բարեհաճեցաւ այց առնել ժամանակ-
ցին զարդարին, որ նոյն կոչեր Սոփիայ, այլ
այժմ Պրոֆետ Թագաւորոյ։

— Երեխեկ զար, յորում ամենայն ազգ և
ամենայն ժողովուրդ քաղ ծանուցեալ զգիտութեան-
ն զբաւաւորութիւն և ուժովն, իւրաքան-
չիւր փութով են գեղեցիկ նախանձ. 'ի հաս-
տատել 'ի քաղաքս և 'ի գեղս, 'ի հայրենիս և
տրամայց հաշենեաց գիտողս ... 'ի բարեկր-
թութիւն ամենեցուն. Պատճեն և ուսումնարան
նոր ձեռնարկութեան Հրեից ժողովրդեան
քաղաքիս Օդեսայ, որ յանխ յանդիման
դնեալ զբիւր սրտիւ ուսման, եթե 'ի վաճա-
ռականութեան և եթե յայլ հինգերորդ հնա-
րարութեան, միաբան հոգւով և միաբան ջանիւ
'ի ծախսոց իւրեանց հաստատեալ են բազմաց
ազգաց Օդեսայ քաղաքի։

'Ի 1 ամսեան Սեպտեմբեր ամսոյ 'ի նեղ-
կայութեան Նորին Ս երեւանսփոխանութեան, Հօ-
րաբարձու ... Օդեսայ զաւա-
կի. Ներկայացուցիչ մարզպանի Բեսարաբիոյ
'ի տաճարին Հրեից ազգի թեգին ալկիպար կեանոյՄՇԻ
ՏԵՍՈՒՉԻՆ և ամենայն Օգոստոսիաս ընտա-
նեաց, այա երդիկին զնանոյա յորինեալ վասն
նշանին։ Յաւանոր ժողովեալ էին աշակերտք,
ուսուցիչք և բազմութիւն Հրեից։ 'Ի վախճանի
թելերցան զպարտին Հրովարտակին, որով Թա-
գաւոր ... բանալ զհրամանաս և զճանն, ո-
րով ընդունել եղեւ, եր բան ազգանոց. 'Ի ըն-
թերց ազգայց և ամբոխաց հաստատեցեր զօրհ-
նեալ զուր։ Յետոյս աչա ամբողջ եղ! բարեկարգ
թութեան Հրեից հաստատութեան Օդեսա-
յոյ քաղաքի. ուսանոր գոյացեալ մեծամեծաց
ծախուցք միայն ուսանելեաց 'ի սոսն իւրեանց գհոյ-
նի բազաւոն։ Երջանիկ է գովութեան և պա-
տույ այս հաստատութիւն, որ ոչ զբանեցք
... ձեռն սայ կրթութեան ազգաց մանկանց

... իւրոյ ազգի, այլ և 'ի մէջ ամենայն հոգւոյ առ-
ևտրական ձեռնարկութեանց ոչ իւրեանց զալխա-
տութիւնս և զհամանաիս վասն ազգօգուտ գործոց։

Բ-առնելի առաջիկայ 'ի զուգալս յայսմիկ
արարիւն լինել հաստատութիւն, նախին
լեզուն Հրէից, լեզուք Ռուսաց և Գաղղիացւոց,
աշխարհագրութիւն, թուաբանութիւն, հաշուեկանութիւն-
ձեռագրութիւն, կանոնք առևտրական գաղափարու-
թեանց և պայմանագրութիւն, և վաճառականութիւն։

Տեսիլ։ 'Ի Թաղին Լուկեյեալ Գլխա-
կանակի 'ի 10 Սեպտեմբերի յեզանորդուած
Հարանգեցաւ Հրդեհ. որ աւեր արար ամենայն ինչ
և զամ քան զամ բարեկարգեալ 'ի առաջի հողմոյ։
Չքնաղ 'ի Հիւսիսոյ արևելից, 'ի փոքր գաղձայ
զաւոնս 29. ընդ որս էր մի այգեստ տիրացեալ
ըստացերալ և ինկեղամամբ Աստուածածին առաջնոյ
հրեիտութեան առիթ, ոչ յայտ, և ոչ կար-
ծի թէ այս էր գործ կամաւոր ելեւանորդու-
թեան թշնամեաց ուրուք։ Ամենայն համառ վա-
րորեալ 'ի հրդեհէս յայտնեաց համարի լինել 53,944
ռուբլի արծաթոյ։ Հողս այնպիսի աղբարա-
թեանց առարածակը և անյապաղ Ձարակեր
գլխաւորն. մինչև ուր միայն եհատ անդանօր
բնակելեաց զամենայն 'ի ... ու փողոցաց, և զպա-
շտօն ... ստեղծ կործանեաց։

— Վարչական 23 Օգոստոսի։ Բևուբեր հիւ-
պատոսն մեծակայեալ պատրաստութիւնք 'ի քա-
ղաքիս նշան կաւոն հետագրելիր յաղթաղեան մեծի
և հանդիսաւոր առնելուանելութեան. բանզի 'ի 5
անդրանիկ հաջողաց արձանս կանգնեալ յան-
մահ յիշատակ և 'ի փառս հաշտեցար բանատեղ-
ծին Ռուսաց Դերժաւինի։ Հանդ էր յորինեալ
ալեկսանդրակ բարեկարգախարան զարդարանի վկա-
յելու և ծածուկին արհեստից ամբիոնի նոր եղեալ։
Բոլոր ժողովուրդ առ ստուածն 'ի 23 օգոստոսի ըստ-
դնելիութեան մտրաստման զանդակադրակ եկեալ խմենցոյ
'ի մայրաքաղաքի Հանդանաւորունի և ... զայն
վայր արդունեալ 'ի ... ...
Բարեգին աւազանդ Հանդապարանին. որք ա-
ռաջնորդեն յեկեղեցին և 'ի գաւիթն կայր վեր-
ջեացեալ զարդարեալ էին այնպէս. ծաղկանց
Հեւանոր ուղարկայց և ընդ ին զնգոցն զայն ա-
նուշահոտ բուրմունս իւրեանց. բարձակցին ամ-
բաւորն, որ հանդէս ընդ մայրաքաղաքին, մինչև 'ի
ներքս ամբիոնին և արձանին ափաեալ էր զայն-
բանդ զարդք։ Երեւ արձանին ծածկեալ է սպիտակ
քողով. և ափս առեալ էին զնոքա կերպարանք.
ձաւրածոյ պատկերք նախին և արդի հոյակապ
արուեստ ամենայն ազգաց. որը գաղեր 'ի միաբան

նութիւն խորհրդոյ յարազան է բան զմիս. —
Բարձր էր Ասուրոց, յուր ինձ զոր յանոր բ-
պասահեմ. Սիրաս առ ըմբէր իմ. առանձնաց սէ
այնպիսի ամենակալ, վասն զի առաւանեմ եւ յայն
կայր աղբերն զերծիկթ մեր. — Բաղմաքան նորա
երկաբան. Ասուրոյ զզուանի հարկանել, սեան
նորա նախաշաւուղն լինելին ամենայն զօրացուցն, զոր
պատմելոց եր Օղան. " Բաղձալի Ասուրոց,
յայս բաղձալի փախեալ են վայրեր ամենայն յարե
անտի. յորում Թագաւոր մեկնեցաւ 'ի գեղջին
մեր". Բայց սիրելի առներ նա պատմու-
թեանն." Պատմեցաւ բնիկը իմ զիւրաքաջա-
նութեանն. Աչ. բաղձալութիւն. Բաւական.
էր վասն ոչ խորհեցաւ նա 'ի սրտի նորին և այս
հաւատոյ 'ի նենգաւոր խոստմունս կեղծաւորին
Ասուրոյ, բայց Մարիամ զմայլեալ միայն զա-
ղափարս խորհել զերծ. Ձեր գործեր խղճմտին,
յորժամ պատրեցաւ կրկն զերկնից յանկեալ զոր-
դոց, յուրանց, 'ի ժողովրդեան, զորս ընծա-
յեաց նմա խոստան Բանդոյ. և զանազան յայս են
առաջին, այսինքն է փափկել 'ի հայրենեաց քաղա-
քին Երուսաղէմ խալով զիւթական գեղեցկութեանն։
Բարդ. նա նորին խորհեաց զանձն 'ի ժամանակ,
յորժամ զառաջին սէր իւր շինեցեալ համարեր.

հաւաքեալ էին առաւօտ 'ի անուխտութիւն ըն-
կերակցին իւրեանց. Երեկոյն զարդարեալ էր
առաւօտ կայսերաց։ Յառաջնոր զաւակս կանգ-
նեալ էին աշակերտք երկուց Ճեմարանից.
Գաւազան համալսարանին այսմ էր յանկեալ 'ի
զուգս, այլ անդամք զինեալ առաջիկայք էին
ամեւաւ և զրասեղանն հաշտեցար բանաստեղծին
Դերժաւինի, և 'ի վերայ զբաւեղանն եղեալ
էին Թամարասին նորա և աստիճանն և այլ
գործք զնչու թեան, և մի հատոր 'ի զրուածոց
նորա փառաւոր կազմեալ։ Աչ հեռի եղեալ
կայր և ձաւրածոյ պատկերն նորա։

Յետ սրբոց պատարագին արքայն Ներ-
կայացուցիչ Ս ինոդին հանդերձ զաւազ հա-
գեւորականաց և երեկոյ զաւազանաւորաց դասուցին,
էին եկեալ 'ի վերայ արձանին, որ յօրինեալ
էր յառաջոյ ծանոթանին և սկսաւ զպաշ-
տաման։

Զինուոր էր յայն անձրև հանդէսին, այլ
պայծառ կապուտակ էթերն էր առաւել զուար-
ճացի զործերքայն. յեռ կատարման կարգի Թաղ-
մանն, 'ի վեր առին զծածկոցն յերեսաց մա-
հարձանին, և Երանազ-իւհաշտեցարեան սրբազ-
կեաց զնա արհնեալ ջրով։

Զկնի սորին ընթերցան յանձնի հան-
գստականաց ճառք 'ի գովութիւն մեծի առն,
որում և բաղձանելիս տեսերանօր ուղղիչք է-
գի. Իսկ ասմունքիայն ընկերութեան. սիրա-
ղեցի ազգային զրականութեան 'ի փոխան իւրոյ
ճառի ծանոյց. թէ ընկերութիւնն ցանկացեալ
ամենայն ուսեալ ... յորում
կանգնեցաւ կոթող պանծալի բանաստեղծին,
առաջնորդեաց. զի մեծարանօք առն յառաջ
յայսմիկ կատարեաց մաքուր առաքինութեան,
որում և նուագս ընծայեն այր հոյակապ զի-
տութեամբ իւրեանց և զեղողք վասն ազգային
լուսաւորութեան։

Հանդէսն կնքեցաւ այնու զի հանդիսա-
կանք հրաւիրեցան 'ի հացկերոյթ ... ու-
րանոր մատուցեալ բաժակք վասն կենաց
ՆՈՐԻՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՆ ՍՆԴԻՆԱԳԱՆ Օզոս-
տափառ Կառավարին, մ' բարերարութեան Ս տու-
դեանն, Վարժու Հանդանաւորին և այլոց։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐՔ.

ՓՈՐՈՒԹԻՒՆ.

ՓԱՐԻԶՈՅ. Սեպտեմբերի 20. Նոր
Արտաքին Բարերարութեան, Թագաւորն Լու-

... գործով 'ի հայրենիս իմ 'ի սէր Մարիա-
մու" Զայն ծանօթքս առանձնականս եւ առեա-
լ մի երեկոյաքին սիրորդի — որ հաշտ հա-
րարդ ասելով մի աշխարհեր է երաց դաշն իւր
... Հաստատեամ. արդեօք զնայն իւր զԱսուրոյ
... , Եհարց նա. Բոյ. երկար նորա էր
զոր սեւաներ, հայեցեալ նորա զմայլեցաւ-
ք, ձայն նորա ծանօթ. Աչ. բարեմեծութ
... այլ ... , 'ի բաց երեւեալ
— անդրն այդ. ախատար է նա. Փաթոթ
... լինիցի, ոչ որ 'ի մեր ...
... 'ի ժամու յայսմիկ, եւ նորին
... յամաւ ... , հե-
... Ասուրոյ. անդրն ախատար է. —
... զառամեալ. ձգեալ 'ի հանդեր-
... Ասուրոյ է յանկեալ երկուց վայրենեաց
... լուսաւոր աղբեր. — Օղան,
... Ասուրոյ, եւ ոչ երեւեալ յաւուր և ոչ
... երևալ. կամիմ հաւատ լինել վասն
... աղաւաղ է յայս ... Բանդոյ և զին
... ընդ Մարիամ", Բայց, առարի-
... Ասուրոյ. զարմ. դու ... մերժեալ
... — Բոյ ինձ նաշեցէք իմ Օղան.
... զերկու յանկեալ ... Թագ-

առաջարհաւանդ ... կազմեցելոց ընդ ...
... Բանդոյ ... Ասուրոյ. մերժել զնա 'ի
... մեծ. Աչ ըստ Մարիամ ե-
... . և կարծեր արդեօք, բարեկամ
իմ. ... զօրացուցի զնայնմունս. յորս
կենդանորդեալ հոգի մեր 'ի յաւերժն առն կե-
նաց մերոց. ընդ որս միացեալ էն մեր ամենայն
յոյս երջանկութեան, ընդ որս երևելի աշ-
խարհ ... 'ի վայր երանե-
լեաց. Աչ զմայլեալ մի եւս զուարթութիւն
յորե անտի. յորում տեսելեաց նա Թագաւո-
րանայ զեր հայրենի խորհի. Անձին զեր ինձ։
մերկացեալ առոր այնր երեկոյի. յորում
պատրեր նմա ծանուցել յեկեղեցի Բանդոյ 'ի
պատիկ առաջի ... 'ի սէր մերս
զանձն Բանդոյի. երդուաւ նա ծածկապէս մառա-
նալ 'ի յաւիտեան զԱսուրոյ. Իսկ եւ յայց էի
իմում բարեկամի, զոր ասեր ոչ զիտ, բայց
սէր գոյր զնա. Յաւանոր իսկ յեղեր յաւա-
փայլ աղեբ. ուրանոր զու Ասուրոյ 'ի վերջ-
նում առաւ հրաժարեալ մեկնեցաւ 'ի նմանէ.
նոաեր նա 'ի սուգ Թագաւորութեան զհրաշալի
շղթայն 'ի կուրծս իւր ունելով, երկրպագե ա-
ռաջ. Թագաւոր ... , որպես զոր 'ի մահ

ներքին վաստակոց ընդ Խորհրդութեան Նորին Կառավարող Մեծի Իշխանին. և ընդ Արքունական Աշխատանացն Պատմիչութեան, 'ի 18 Սեպտեմբերի յաւուր անկան 'ի Պատմիչութեան մայրաքաղաքէն 'ի Վարշաւայ, առ 'ի 20 Սեպտեմբերի եկն և Նորին Սրբութիւն Արքայն Պրուսիոյ, այց ելեալ նմա՝ Հնազանդ քաղաքիս Տերոյ.

— Նորին Արքայական Բարձրութիւն Արքայորդին Ֆրիդրիխ Նիդերլանդեան՝ ամուսնութեամբ Օգոստափառ Լուկզենբուրգ իւրոյ և դստեր 'ի Ս. Պ. Բուրգ եկեալ 'ի 24 Սեպտեմբերի, եհաս 'ի Ներքին մայրաքաղաքն Պրուսիոյ.

— Լրագրութիւնք Փարիզոյ հաստատեն թէ Է ձեռն Տեէնզբարիկ հասուցեալ հրամանաւ Մարշալին Բիւժոյ, փաղփաղուն ունել Ալճիր (Ալճերիա,) և մեծաւ փառօք առանձնացուց զօրաց հանդերձ յաղթութիւն Կայսերն Մարոկոյ.

— Արքայական հրովարտակաւ 'ի 17 Սեպտեմբերի, Ընդհանուր Լեփանտեան Սէնլ և Պոլ Լուի Նոփեէնբ՝ ամբարձան 'ի կարգաւ Մարշալաց Գաղղիոյ.

— Յատուկ գրով Նախարարն Յանուանեալ Կրեմոնի 'ի 12 Սեպտեմբերի փոխանակեցաւ Մեթէնիւ. Զհամբաւս զայս եդեր 'ի Թիկնաց շաքնական Արաբիոյ Լորդ. Արն թէ երկու առաւելք յառաջ քան զնահ նորա, Արքայն Յունաց առեալ է 'նմա զառաջնական Փրանկիսուզնի, և զկողմն անդամոց սինկլիտոսի. Արքայն պատուանուանք այսմ կարէն յաւելուլ մնայն զիշխանին յաւարկապրութեան նորա.

ԻՏԱԼԻԱ. Պետութիւն Արքայիցս 'ի Հռոմ՝ բնիկալ զդատապարտին Թէկթոց իւրոց 'ի Մէնոյկ, և զնմանս պատապարտութեան նոցա 'ի զուամ քաղաքացուցանելոյ. Այսպիսի եղևն յետոյ Արքայիս կատարել զորս համաձայն քահանայապետն Թագաւորին Հռովմայ, չիշխէ հանել 'ի քաղաքէն Ֆեռրարայ զօրս, և չկամի մահմանել զնոսա 'ի գլխաւ անդր. Այլ ոչ միայն այսչափ, այլև զգայօք քաղաքապետին Ֆեռրարայ հասանել զարմն Արքային զօրանիս կոչեաց և զհաշտեց. Առաջնորդութիւն Հռովմէական եկեղեցւոյ Ֆերրարայ այսպէս յաջողեաց զօրքն Արքայիս. զի հանդերձ լինի ամենայն յաժմեանն Սեպտեմբերի հանդերձ Արքային զօրհրդապահ զօրն 'ի Ֆեռրարայ.

—

Բանաստեղծ.

Ո՛վ տեսի զայդ խաւար 'ի խուռն յերկ 'ի կապա
Զայդ այդ մի մեծ աւտեր զօրք և զեղաս.

'Ի չէր զառնան մեր սթէանք և ատեանքը,
Նշխարհաց, հրաշակառայց մեր պատուոյքը.
Եւ կարգ առ կարգ կոյսնին կապեցոյց հնայծ
Եւ հնհաւաց առհմին մնացորդք փայլեն.
Յորոց Թափուր և մ'ր լինի Հայաստան
Նստեալ 'ի մերձ և 'ի տապար անխնայ.
Ո՛վ զօրծ քո, դու, որ զայդ մեծ մեծատառ...
Հեզ է կո այն՝ այն Խորտակի և Նուաստ,
Հեզ՝ որ հանդեր քեզ զանցեալց առ իրաց.
Այսպէս յանկարծ յօրէնս պայծառ զաւ հարուած,
Թէ քեզ յառաջ 'ի մեծս և ետ մայրին...
Բայց ո՛չ. այլ եթէ եմ աւերք զաւակին,—
Տառապին աչաց վերհայեցուցելոյ խորտակէ,
Զ ... ամենայն բարւոց եղծանէ.
Յանձն հոգեաց աղերսականն ընդ քեզ բոլոր.
Որք 'ի խուսափ չլինի, լսաւան զայն խուժանք,
Որէն է մեզ այլ առ Նոցա պատառական՝
Յորժամ մեռեալ կանգնեն կոչելոց զայրացեալ.
Պարծեալ որէն է մեզ 'ի առն հայկեան
Պեխեալ, յորում մեռ զօր ծծեալ զառ ածեալն
Եւ մեծամեծս զօրով յանցանս 'ի յաւէ
Զկործանեալ կանգնել պարծանս մեծափառ.
Ան՝ զոր ամենայն փառք և զարմանք քանհոյն.
Ո՛վ անձկալի ու մեծ վեհ ե՛ նորա,
Ամենաւոր պատկեր է զա յաջողակ,
Նախնի զօրաց զա մնացորդ կենդանի.
Վաղահասեալ ձայնիւ ամեն անհեղեր
Զոր ես նմա պարգևարար փերեղ մեր.
Ամենայնիւ զա Նիմակա մեզ ախոյեան
Առաքինեաց վեհ զա առաջ տարերայ.
Թող զի խաւարեալ, այն չմեռեալ, զմարդն
Արշաւ զօրէն, յոր եկեղեցին զերիցոյ.
Զի վերամբառն յաւէտ յերկին հաղորդ
Զ զարդն հին օճ, որ 'ի որով նորա է.
Մեծէզ և մեր զմեծիա արիացոյ առաջի
Զաւ անմռայ անուանքն որ եղծանէ,
Եւ եո 'ի Խաչ մեզ կարկառել զառատութեան.
Այլ մեծեցուք մեք յաղթանակ տերունեօ՛.
Պահեա զօրքե զոր օրէնքն հայհոյս
Պղծեն զոլորն Նախնեաց մնացորդ բնակ.
Ո՛վ ակեալ. նաև զԱրսուած մնացանեն,
Այսպէս մարդիկ 'ի մեծամեծ ամբոխ են.
Զեն նախամայր, ու Թիւ, զմասսեց և զարեաց
Զօրայ չաձէ անհմամբեքս զար անմայն.
Մեր ժամանակ չար է և յոյժ աղքատ,
Եւ զեղխաւոր դաշն զերկարքն 'ի պատի.
Բայց խաշ զի՛ է, չէ մնայանել ընդ նոսա.
Ընդեղծ սրտիւ եւ 'ի հասեալ խ՛ մաւեաց.
Զոր առաքեալք բարեպաշտ հոգայնոցս,

Զնոյն և ես խաւարեմբ յաջողակս.
Թէ 'ի մեզ 'ի նշանակ օրհնոց
Եղէ եղաւոր մեր խառնեալ 'ի շունչս.
Ներսեն քաղաք այլ արդեօք զարծ լեր
Մինչ վերտին զեղեցիկն իւր շաղկեր.
Բոհանայից վճարի և նէ այդ մեծ գործ,
Թէև յանդուգն զնա անզգամն քարոզող.
Զի նա միայն Աստուածային անհեղէ
Է հետևող 'ի մեջ մեր եղբայրց.
Հրեշ զեղն՝ որ զնա յաշխարհ առաքեաց.
Ամենադիւեն առ, մերձ մեծեան իւր եղբայրց
Հեզութ զաւակ, հեզութ զաղին ամենայ
Այսմ ազնուց. վասն նոցա բանաւութեան.
Ի վաղու, 'ի կամս լինէր նախին զօ նման,
Երա և զօրս որպէս ամենէն պատուախան.
Զայնից միմեայց մերձարմենեալ զառաւ ակ,
Շատ ներգործէ 'ի նա Փրկչին այդ պատուէր
Եւ խաստութիւն մեզմէ զգօն Թշնամեաց,
Ամեն զնէ առ Խաչ՝ յարաժամ իւր չլթեալ
Յորս հեզու բարձմամբ անսայ հաստեհն
Ամենայն կռանեց յերկինց անմահ Աստուածուն
Փառսհեմ 'ի յոյժ զու նորատի վեհապառն.
Մի ախս անձեր անուե և բերս խուժանաց
Յանձնեմ միանն որոց խաւին առա զերկինց
Եւ մեզա ամեն հաւատացմեն աղեմից.
Թող զի 'ի յոյժ 'ի պատմուճան վեհափառ
Զոր յանձնեաց քեզ Արքայն երկնից կենարար
Շքեղութք չարաց որձակեալն Խուք անուր
Փխանուն լինի, մայրն քո յերկինս են բաղդալ
Ո՜վ, որ անհեղ քոյ 'ի նոսա բարբարէ.
Զփայլ անուանդ չխորոցանել զմին զործէ,
Աղաւաղ 'ի զեղ բանս յաձնելոյ խուստաց,
Պղծեցաւ 'ի մերս յորդորելն ձայնդ որհնութ
Լսելին նախարարս 'ի զեւս զօրաց մեծարեր
Լսելին վաղեան քեզ բաժանեալ, հայր աներ.
Ցերեկեր՝ զոր զու 'ի ձեռն ամեն բաց կոխեա
Հեղեն, հեղեն առատ զերամպ մեր զանձեաց
Նոյն. յոր զինեա զա անձիներ 'ի յուղի.
Եղեթ. և յորժամ խաղին ալեք անհէր.
Եւ յայն 'ի ժամ, զոր ննջանեն զու այլ
Ընդ յաղթեալս բաց զարթեան որդւոց
Եւ վերջ նորոգեա Միհրանու մեր յերկրա
Որ յանխառն հաշտ ածիլը 'ի մեզ
Զամ քո անդրաստ զու կարմիր, եւ Մասիս
Ք նաև աղօթս եր 'ի վերձ անանջեա.

Լեւոնց Փափազեան, աշակերտ Է դասու
Ներսիսեան Հոգեւոր Ճեմարանի Հայոց ...

Տփխիս. 1847. Սեպտեմբեր 25.

— սատարարարեալ. Ամն Անդրէ. յառաջ զոր զմաւեէցն յանհոյն Բարդայի 'ի չէր զառհան անհեւեին 'ի մասէն բարեպաշտութեանը, զորս անհոտեր առանց 'ի նմանէ. միայն զմասնեք նա միշտ մարտնաց զմահմանակն անցեալ, յորում առաքարութեանն զերդայր հոգի նորա. Տեսեալ նորա զիս՝ յարացեալ եկաց յառաջ, եզ նշան, զի հետևեսցս զինի նորին. և խորհրդաբերեալ զօրձն 'ի խորհիթ իւր. Մայր նորա էր 'ի տան, Զոյգն յանցեալ եր առաջի կենդանաւոր պատկերին Տիրամօր. — Եդրեթապա Է իս առեցմարկան, և անկեալ յերկիր զձեռս տարածեալ հեզայս. Մխիթարիչ սրբուհի, առաքինեացս, ոչ մի իմ աղաչեմ, եղանակել իմ աղէ բանից, է միջնորդներս, ոչ զանկեալ 'ի նա և ոչ խնդրեմ զնա, եւ յետին անձանց մեծին հարաժարեալ 'ի նմանէ. աղեայն եղելի զԹուլթին զի 'ի վերայ նորեր. լալով և աղաչելով բարեկամս խնդ Աստուծոյ, պաշտեն զնա պաշտպանեաց առաքինեացն. — Հրեշտակ առ աստուած բերեն զնա զարդեա մեծութեան 'ի Բարդայի. հեղեալ նա

'ի նոսա արհամարհանօք. Նշխարք չմնացեալ երկրին զերդս առ զօրն խորհելի նորա, Թաւեր խնծ Թէ Մարիամ ոչ ունէր զնէր նորա. Մայր նորա պատարագեր զնա 'ի պատի անմաւնութեան, փառաբէր զնա բանի և հայեցուածովք. Մարիամ ան յառեալ 'ի զեղ պատուաւոր զնար կոց մօրն, համբուրէր ընծայեալ զձեռս, յորդոց հանէր, որբէր նա զարտասուս աչացն, բայց խաչէր և ողբայ. Իրիկուն Բարդայ յարուց կեղեցարեալ 'ի մաններն յնկերեալ ձեռն կարիսաւէր 'ի նա Մարիամ զօրօրել և զաղխասէր 'ի զենուս Երեսք միսանքն առաքեալն յանձնաց կատարեալ ետ ծեր դպրոցին երեն Թերզարեն և զմերտուր Է ահոտք հայեր 'ի վերայ անմեղոյն, որ առաջի սիրեալն կապանաց կայր պապեն զոլորտեալ փարեալ 'ի ասրանս. Պառկեցին զեղիզմեն անյա. Աւղին, փերնեին ասեմ՝ ընդ և մուտ, իւր զօրագործութ րոյց Մարիամ 'ի ժամէ անդի, յորում Եմսով զերդին իւր հոգելնի. Տեսանէաք զիմնեան, յերկրահասեալ առաջ, յամենայն ժամանի զնա բնկելոյ 'ի մահահածութեան

Եւ որ զի ընդ երեկս նուազէր նա ու առաւել լերի զերդեալ զալո չնչոյ երդա. Եր զի, զնոյ առ նոր յերկօ, մանդէ աղօթէր. Յանձնէանէ զն 'ի զոս 'ի սաանձեալ դալօ խորհրդոց. Պատմէր Թէին առակեալն զալագոլցանն զնա, բայց բարձր այն ուեր զՄարիամ առանձնան մերժ 'ի նոյն խոց, ընդրոյ այն նորա էր խոսաւ Հերազհօչէն Մարիամ, որոյ հայելումով և բա հանդերձ եղն մեր ընդ զատմնեաց որսոյ նորա և 'ի այն նորա. Նանդարարութեամբ պատասխան նրա բանից նոքիւ Հուաց լինել 'ի նա յոյժ և եմ. յորժամ հրաման եդանել 'ի բերան նորա. Ոչ եղեւ ընդ նմա փոփոխել միւս բնութեանն 'ի նմանէ զեղագործութեան. Մի զի հրաման Մարիամ, որ երկեն զէ-բաղձացեալ էր և ողոք, և որ 'ի զորս անց խոստացող բնիկօրեն մեծ մայր սաստնոյ 'ի պեղեկորոնեան. զնացեալ մի անցաւ նորեք և եղբեն 'ի մարմնո նորա մի բնալ էր հոգևորական իմն անձնութիւն.

Շարունակեալ.